

Wstęp do matematyki (lato 2024)

Lista zadań nr 8 (na ćwiczenia 6.05.2024)

1. Rozważmy funkcję $f : \mathbb{N}^2 \rightarrow \mathbb{N}$ daną wzorem $f(n, k) = nk + 1$. Podaj przykład nieskończonego zbioru $C \subseteq \mathbb{N}^2$, takiego że funkcja $f \upharpoonright C$ jest różnowartościowa. Odpowiedź uzasadnij.

2. Mamy dane funkcje:

$$(a) f : [1, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt{x^2 - 1}, g : \mathbb{R} \setminus \{-1\} \rightarrow \mathbb{R}, g(x) = \frac{1}{x+1};$$

$$(b) f : \mathbb{R} \setminus \{2\} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{x+1}{x-2}, g : (-\infty, 0] \rightarrow \mathbb{R}, g(x) = \frac{2x}{x-4}.$$

Sprawdź, czy wykonalne są złożenia funkcji $f \circ f$, $f \circ g$, $g \circ f$, $g \circ g$. Jeżeli odpowiedź jest pozytywna – wyznacz wzór złożenia.

3. Rozważmy funkcję $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ zadaną wzorem

$$f(x) = \begin{cases} -x - 1 & \text{jeśli } x < 0 \\ x - 2 & \text{jeśli } x \geq 0. \end{cases}$$

Wyznacz funkcję $f \circ f$.

4. Niech $f : X \rightarrow Y$ oraz $g : Y \rightarrow Z$.

(a) Udowodnij, że jeśli f jest różnowartościowa i g jest różnowartościowa, to $g \circ f$ jest różnowartościowa.

(b) Udowodnij, że jeśli f jest „na” i g jest „na”, to $g \circ f$ jest „na”.

5. Niech $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ będzie zadaną wzorem $f(x) = x^2$ oraz niech $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$.

(a) Załóżmy, że g jest różnowartościowa. Czy $f \circ g$ może być różnowartościowa? A $g \circ f$?

(b) Załóżmy, że g jest surjekcją. Czy $f \circ g$ może być surjekcją? A $g \circ f$?

Odpowiedzi uzasadnij.

6. Niech $f : X \rightarrow Y$ oraz $g : Y \rightarrow Z$. Udowodnij, że jeśli $g \circ f$ jest różnowartościowa i f jest „na”, to g jest różnowartościowa.

7. Rozważmy funkcję $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{Z}$ daną wzorem $f(x) = x^2 - 3x$. Zdefiniuj funkcję $g : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ tak, by funkcja $f \circ g$ była injekcją.

8. Wyznacz funkcje odwrotne do poniższych funkcji:

$$(a) f : \left(-\frac{1}{2}, +\infty\right) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \ln(2x + 1);$$

$$(b) g : (-\infty, 0] \rightarrow [0, +\infty), g(x) = x^2;$$

$$(c) F : \mathcal{M}_{2 \times 2}(\mathbb{R}) \rightarrow \mathcal{M}_{2 \times 2}(\mathbb{R}), F(A) = A^T.$$

9. Dobierz przeciwdziedzinę funkcji $f \upharpoonright C$, określonej w zadaniu 1, tak by miała ona funkcję odwrotną i wyznacz tę funkcję odwrotną.